

2010

Humanistisch Verbond in de media

Mei

Dossier Waardig Levenseinde

18/5 **Nederlands Dagblad** en **Reformatorisch Dagblad** besteden allebei aandacht aan het NVVE-debat in perscentrum Nieuwspoor in den Haag. In het bericht is te lezen dat het volgens PCOB-voorzitter Rienk van Splunder te snel gaat om de vraag hoe mensen die 'klaar zijn met het leven' geholpen moeten worden in plaats van óf je ze moet helpen een einde aan hun leven te maken. Ook meent hij dat de vraag naar voltooid leven geen medische of juridische, maar een levensvraag is. Esmée Wiegman is het hartgrondig met hem eens. De ChristenUnie is principieel tegen hulp bij zelfdoding. Rein Zunderdorp, namens het Humanistisch Verbond aanwezig vindt dat dit gesprek vaak genoeg is gevoerd. Hij vindt dat we erover moeten spreken hoe we nu eens voltooid leven gaan regelen, in de wetenschap dat de ChristenUnie toch wel tegenstemt. Hij gaat liever in gesprek met mensen die zelfbeschikking hoog in het vaandel hebben. Het verbeteren van de ouderenzorg is een gelegenheidsargument. Hedy d'Ancona, lid van de initiatiefgroep Uit Vrije Wil pleit voor een breed maatschappelijk debat. De initiatiefgroep overhandigt diezelfde dag 116.871 steunbetuigingen voor legalisatie van hulp bij zelfdoding in geval van voltooid leven.

17/5 **AD Haagse Courant**. Vrijdenker Anton van Hooff en actief HV-lid Bart Petersen zijn te gast bij Afdeling Haaglanden om in de verkiezingstijd te discussiëren over hulp bij zelfdoding bij voltooid leven, dementie en bij uitzichtloos lijden van mensen met een psychiatrische aandoening.

9/5 **Delft op Zondag**. HV-Delft organiseert een discussieavond over zelfbeschikking rond het levenseinde.

Dossier Dialoog

31/5 **Trouw**. 'Homoseksuele hindoes zijn in Nederland onzichtbaar', kopt Trouw. John Goring van stichting Malaica wordt geïnterviewd. Stichting Malaica is één van

de drie Dialoogpartners. De andere twee zijn COC-Nederland en het Humanistisch Verbond. Goring bezocht hindoeistaans cultureel centrum Vikaash in Amsterdam Zuid-Oost. Volgens het bericht ligt homoseksualiteit bij hindoes nog gevoeliger dan bij moslims en houden de naar schatting 10.000-20.000 hindoe-homo's zich stil. Doen ze dat niet, lopen ze het gevaar naar een gebedsgenezer gestuurd te worden alsof ze ziek zijn. Tijdens de bijeenkomst zijn zowel liberale als orthodoxe geluiden te horen. Uiteindelijk zijn ze het er wel over eens dat homoseksualiteit een geaardheid is en geen afwijking.

Berichten over afdelingsbijeenkomsten/-evenementen

20/5 **Dagblad van het Noorden (2 edities), Groninger Gezinsbode**. HV-afdeling Groningen en Assen organiseren een debatavond met 'Noordelijke kandidaat-kamerleden Erik Ziengs (VVD), Fleur Gräper-van Koolwijk (D66) en Tjeerd van Dekken (PvdA), met als thema Humanisme in verkiezingstijd.

7/5 **Gelderlander**. Itte Hiemstra leidt een workshop over 'respectvol bejegenen.' Hiemstra doet dat op uitnodiging van afdeling Arnhem e.o. Ook een bericht en agenda-item in de **Arnhemse Koerier** 5/5,

3/5 **Zuidenvelder**. Het Bargerveen is een restant van het vroegere Bourtanger Moor, ooit het grootste hoogveengebied van West-Europa. Hiervan is nog maar weinig over. Jans de Vries, boswachter van Staatsbosbeheer spreekt erover tijdens een afdelingsbijeenkomst van HV-Emmen.

Overig nieuws

31/5 **Parool**. Eind mei vond in de Amsterdamse RAI het Grote Islam Debat plaats. Er waren weinig politici, ondanks de verkiezingstijd. GroenLinkser Tofik Dibi was wel aanwezig en verklaarde het gebrek aan belangstelling van zijn collega-

politici uit hede weggezakte aandacht voor islam, ten gunste van economische kwesties vanwege de crisis. Volgens de krant staat 'hetislamdebat' nog in de 'kinderschoenen' en zijn de verschillende berokkenen 'nog druk doende elkaar af te tasten'. Namens het Humanistisch Verbond was Rein Zunderdorp aanwezig. Zijn pleidooi voor aandacht voor euthanasie en abortus werd door de moslimbezoekers lauw ontvangen.

30/5 en 23/5 in twee edities van **Zondagochtendblad**, de rubriek Het zondaggevoel van, dit keer van Wilma van den Akker. Zij geeft onder meer de cursus 'Schrijven als levenskunst', bij het Humanistisch Verbond, afdeling Amsterdam.

Het vaste bericht van Humanistisch Verbond Limburg over de activiteiten en diensten van de afdeling in 3 edities van **De Echo aan de Maas**, 20/5, **Echo van Horst**, 12/5 (2x)

6/5 **Hofgeest**. Tijdens de 'lintjesregen' krijgt Mw. Trijnie Raat een koninklijke onderscheiding, zo is onde meer secretaris en waarnemend voorzitter van Humanistisch Verbond afdeling Velsen.

2/5 **Stadsnieuws Tilburg**. Een bericht over de Dodenherdenking Tilburg, waaraan Afshin Ellian en voormalig algemeen secretaris van het Verbond, Ben Elkerbout hun medewerking verlenen. Zie ook het bericht van 29/4

April

Dossier Vreemdelingenbewaring

10/4 **Trouw**. Naar aanleiding van berichtgeving o.m. in *Trouw* over gemeenten die overwegen noodopvang voor uitgeprocedeerde asielzoekers te heropenen, schrijft Rein Zunderdorp (vz HV) een ingezonden artikel over de onuitzetsbaarheid van sommige asielzoekers. Hun situatie is verre van menswaardig. Zij worden 'geklinkerd' en weer opgepakt, beschikken niet over de juiste papieren, het land van herkomst bestaat niet meer, of ze worden om andere redenen niet meer toegelaten. Niet iedereen kan terug. Het Verbond pleit ervoor hun positie en situatie als realiteit onder ogen te zien en erover na te denken hoe zij een menswaardig leven kunnen leiden.

Dossier Waardig Levenseinde

Afdeling Rotterdam Rijnmond organiseert samen met de NVVE een bijeenkomst over dementie en euthanasie. Te gast in het forum Agnes van der Heide (senior onderzoeker bij Erasmus MC), Petra de Jong (directeur NVVE), Rein Zunderdorp (vz Humanistisch Verbond), onder leiding van Hans van Dam.

Nieuwsberichten hierover in:

- 5 edities van **AD Rotterdams Dagblad** (20/4 en 17/4)
- **Rijnpost Vrijdag** (16/4)
- **Havenloods Botlek II** (14/4)

Berichten over afdelingsbijeenkomsten/-evenementen

29/4 **Gooi- en Eemlander**. Jan Hein Mooren is te gast bij afdeling Baarn-Soest. Hij spreekt over bestaansoriëntatie en verbeelding; over de betekenis van beeldvorming over mens, wereld, kosmos en de eigen persoon. Jan Hein Mooren is docent aan de Universiteit voor Humanistsiek. (Op 22/4 ook in **Barns Weekblad**, op 21/4 in de **Soester Courant** en in **Soest Nu**).

Echo van Horst. Regelmatig geplaatst artikel over de activiteiten en

diensten van HV-afdeling Limburg. (ook op 15/4 in twee edities van deze krant)

27/4 **Veluws Nieuws**. HV-afdeling Apeldoorn/Midden Veluwe 'houdt een avond rondom de Engelse wetenschapper Charles Darwin. 'Atze Oskamp vertelt over het leven en werk van deze natuuronderzoeker, die z'n bekendheid voornamelijk vergaarde vanwege de evolutietheorie.

21/4 **Stentor Apeldoornse Courant, Apeldoorns Stadsblad**. Filosoof Dick Kleinlugtenbelt houdt vanwege de maand van de filosofie een lezing over vrijheid. Zijn lezing, georganiseerd door de afdeling Apeldoorn, is toegankelijk voor bewoners van Apeldoorn die in een straat wonen die genoemd is naar een filosoof. (Ook in de agenda van drie edities van de Stentor)

23/4 **Stentor Veluws Dagblad**.

Fdeling Noordwest Veluwe organiseert een bijeenkomst. Daniël Dresden houdt een lezing over geneeskunde, regulier of alternatief? (Op 21/4 ook in de **Harderwijker Courant**)

14/4 **Amersfoort NU, 2 edities**. In het Humanistisch Café van HV-Eemland, in de Oude Viltfabriek te Amersfoort is Fred Peters van de Nederlandse Culturele Sportbond te gast. Met de bezoekers onderzoekt hij op een 'speelse' manier de uitwassen en overwaardering van topsport en de menselijke maat in sport.

Middelburgse & Veerse Bode

Twee lezingen staan aangekondigd in deze krant georganiseerd door de plaatselijke afdeling. De eerste is de lezing van Jos de Wit over het leven van Voltaire als mens, filosoof, schrijver activist en vooral als humanist. De tweede de lezing van Jan Veldhuijzen getiteld 'Het Karthaarse verhaal'.

8/4 **Sneeker Nieuwsblad** (pag. 3 en pag. 13). Afdeling Sneek heeft J. Koopstra van de Kruidhof in Buitenpost uitgenodigd om te komen spreken over kruiden en het gebruik ervan. Ook in **Bolswards Nieuwsblad** op 7/4.

Overig nieuws

30/4 **Leidsch Dagblad**. In de namenlijst van lintjesontvangers staat B.K. Olivier, inwoner van Amsterdam, universitair docent bestuursrecht, jarenlang voorzitter van de commissie voor de Beroeps- en Bezwaarschriften van de gemeente Leiden en Leiderdorp oud-voorzitter van het Humanistisch Verbond.

29/4 **Tilburgse Koerier**. Tijdens de jaarlijkse dodenherdenking in Tilburg, georganiseerd door de Plaatselijk Comité Nationale 4 mei Tilburg, worden alle burgers en militairen herdacht die omkwamen tijdens de Tweede Wereldoorlog, of waar ook ter wereld door oorlogshandelingen, tijdens het verzet, in concentratiekampen, door terreur of door om welke andere reden of oorzaak ook. Te gast is prof.dr. Afshin Ellian. Ook is er muziek. Voormalig algemeen secretaris van het Verbond Ben Elkerbout spreekt een overweging en een gedicht uit.

Provinciale Zeeuwse Courant (5 edities). D. Krutwagen, bestuurslid van de afdeling Zeeuws- Vlaanderen reageert met een ingezonden brief op een artikel van 21 april over de richtlijn van psychiaters over hulp bij zelfdoding bij depressieve mensen met een doodswens. Zij citeert daarbij Verbonds-directeur Ineke de Vries: 'Beslist de psychiater over wat de kwaliteit van leven is, of de mens zelf; en Els Borst, die als minister de euthanasiewet invoerde, uit de film 'Mag ik dood'. Zij zegt in deze documentaire dat de wet psychiaters ruimte biedt om de benodigde hulp en zorg en bijstand te verlenen als er sprake is van ondraaglijk lijden en dat de wet geen onderscheid maakt tussen lichamelijk en geestelijk lijden.

28/4 **Apeldoorns Stadsblad**. Tjitske Wijgaard is vrijwilliger spreker bij uitvaarten van de Stichting HUB. Zij doet dit bijzondere vrijwilligerswerk met plezier en begon ermee nadat ze stopte met werken. In het artikel aandacht voor de opleiding tot uitvaartbegeleider, het werk zelf en ook voor het gesprek bij leven. Zie ook www.humanistischeuitvaart.nl

26/4 **Trouw**. Eildert Mulder bespreekt in de rubriek Bladen het lentenummer van tijdschrift HUMAN, de gezamenlijke uitgave van het Humanistisch Verbond en uitgeverij Boom. Uitgelicht worden de artikel over Plato en de Verlichting en het interview met Eugène Sutorius, voormalig voorzitter van de NVVE, die pleit voor het schrappen van artikel 294 Wetboek van Strafrecht, die hulp bij zelfdoding strafbaar stelt.

23/4 **Stentor Dagblad Flevoland (4 edities)**. Ab Scheper, lid van het Humanistisch Verbond gaat in een column op zoek naar het leiden van een zinvol leven. Hij maakt daarbij een vergelijking tussen verschillende opvattingen hoe dat te doen. Als humanist is hij erop gericht 'van het leven iets goeds en moois te maken.' Een leven te leiden waarmee hij instemt en waaraan hij aandacht besteedt. Na zestig jaar doet hij dat door bescheiden doelen te stellen voor zichzelf en de maatschappij: schone lucht, groen gras, (klein)kinderen met heldere ogen, niet met je laten sollen, zinvol werk dat bij je talenten past en gewoon lekker eten...

19/4 **Reformatorisch Dagblad**. Naar aanleiding van het Burgerinitiatief Voltooid leven, waaraan ook het Humanistisch Verbond en de NVVE steun geeft, schrijft dr. K. Ruitenbergh, vz van de raad van bestuur van gehandicapteninstelling De Schutse, over zelfbeschikking. Hij vindt dat er in dit land met twee maten gemeten wordt. Enerzijds heb je mensen die zelfbeschikking zo hoog in het vaandel hebben dat ze ook willen beschikken over hun levenseinde en die de euthanasiewet verder willen verruimen. Dat terwijl we op verschillende wijzen in het buitenland bekritiseerd zijn vanwege het euthanasiebeleid omdat het te weinig bescherming biedt aan het leven. Maar als je wilt leven naar Gods Woord houdt die zelfbeschikking ineens op, dan moeten er vrouwen op de SGP-kandidatenlijsten en krijgt de NVP in Rhenen geen subsidie vanwege hun standpunt tav euthanasie.

9/4 **Dagblad van het Noorden**. Verschillende religieuze en

levensbeschouwelijke organisaties openen hun deuren in Groningen, om belangstellenden met een 'schatkaart' in de hand iets bijzonders en inspirerends te bieden.

Gemeente Nieuws Arnhem.

Humanistisch Raadsvrouw T. Blokzijl – vd Laan verzorgt op uitnodiging van de R.K. Emmausparochie in Arnhem-Zuid, een bijeenkomst over het humanisme, levensvragen en zingeving.

de Telegraaf. Het Almeerse PVV-raadslid René Eekhuis weigert op te stappen als districtbestuurder van Humanitas. Volgens het bericht zou Eekhuis gesteund zijn door het Humanistisch Verbond.

2/4 **Stentor Dagblad Flevoland, 3 edities.** Nieuwsbericht over de nieuwe voorzitter van HV-afdeling Zwolle. Arpe Sikman volgt Wim Coster op, die wegens drukte deze functie na drie jaar moest neerleggen. Spikman was eerder ook al eens voorzitter van deze afdeling.

Maart

Dossier Waardig Levenseinde

Het Humanistisch Verbond Groningen organiseert samen met de NVVE en stichting De Einder een debat met panel en publiek over dementie en levensbeëindiging. In het panel: huisarts en medewerker van Steun en Correlatie bij Euthanasie in Nederland, Lonnie ter Braak; Govert van Eerde; D66 fractievoorzitter in de Groningse Raad Ton Schroor en de directeuren van de NVVE, Petra de Jong en het Humanistisch Verbond Ineke de Vries, onder leiding van Hans van Dam.

Een nieuwsartikel verschijnt in **De Groninger Gezinsbode** op 23/3.

Berichten over afdelingsbijeenkomsten/-evenementen

31/3 **Rijnwaarden Post, Arnhemse Koerier** (ook op 24/3), **Liemers Vizier**. Afdeling Arnhem organiseert samen met 'Ongerijmd' een avond over 'Satire als maatschappijkritiek'. Aanleiding is dat Erasmus precies 500 jaar geleden 'Lof der Zotheid' schreef. Op 24/3 ook in **2 edities van Hoog en Laag**.

Peperbus. Afdeling Zwolle heeft Marcel Becker uitgenodigd om een lezing te geven over 'authenticiteit'. Becker is als universitair docent verbonden aan de faculteit der filosofie in Nijmegen. Op 22/3 ook in **de Swollenaer** en **in 3 edities van Stentor Zwolse Courant**.

Stentor Veluws Dagblad kondigt een bijeenkomst aan van de afdeling Noordwest-Veluwe, waarbij verschillende personen vertellen over een plaats waar zij inspiratie, rust en gezelschap vinden. Op 24/3 ook in **Ermelo's Weekblad, Kontakt, Nunspeet Huis aan Huis** en **De Band.nl**

24/3 **Witte Weekblad**. In Purmerend wordt de gesprekscyclus Praten over de dood georganiseerd. Deze gespreksgroep is geïnitieerd door Yarden het Humanistisch Verbond, Stichting

Humanistische Uitvaartbegeleiding en Humanitas.

12/3 Ook in Zwolle gaat deze gespreksgroep van start, zoals te lezen is in **Stentor Veluws Dagblad** en **de Swollenaer** (8/3).

17/3 **Stedendriehoek**. Hierin een aankondiging van een bijeenkomst over humanisme in Zutphen georganiseerd door de afdeling aldaar.

16/3 **De Groninger Gezinsbode**. In het Humanistisch Centrum is tot 23 maart nog de tentoonstelling Paulien Bats – Fascinerende kunst & Australische gedichten te zien.

11/3 **Echo van Horst** herhaalt het vaste artikel over de activiteiten en diensten van de afdeling van het Verbond aldaar. (ook op 4/3)

9/3 **Achterhoeks Nieuws; Winterswijkse Weekkrant**. Afdeling Winterswijk vraagt socioloog en filosoof Dick Lugtenbelt een lezing te verzorgen over levenskunst. Hoe kunnen we ons leven, ongebonden aan religie en traditie, inrichten en wat hebben we daarvoor nodig? Het vindt op 14 maart plaats.

9/3 **Steenwijkerland Expres; Da's Mooi**. Welzijn Meppel Westerveld heeft Ron Muijzer, voorzitter van Humanistisch Verbond Fryslân uitgenodigd voor een lezing. Hij spreekt over (de geschiedenis) het humanistische gedachtegoed en over de betekenis van humanistische waarden als zelfbeschikking en gelijkwaardigheid in de dagelijkse praktijk. Ook in de **Westervelder** en **De Wolder Courant** op 3/3.

5/3 **Weekendkrant Apeldoorn**. 'Nanda maakt filosofie laagdrempelig', onder deze kop kondigt de afdeling een bijeenkomst aan, waaraan Nanda van Bodegraven haar medewerking verleent. Zij spreekt over verandering van mens- en dierbeeld na Darwin.

5/3 **Meppeler Courant**. De Jaarvergadering van de afdeling vindt

plaats, waarbij een overzicht wordt gegeven van alle activiteiten en diensten van de afdeling, waaronder uitvaartbegeleiding en activiteiten voor het humanistisch vormingsonderwijs. Ook houdt Jan Lohuis, secretaris van Humanitas Meppel een inleiding over het werk van Humanitas.

3/3 In 2 edities van **Wijd en Zijd** een aankondiging van een lezing in Sneek georganiseerd door de plaatselijke afdeling. J. van IJs spreekt over flora en fauna. Ook in de agenda van **Friesch Dagblad** op 3/3 en 2/3.

Overig nieuws

In het aprilnummer van maandblad **Nouveau** een interview met Alexander Pechtold in de rubriek 'De vrouwen van...'. Hierin zegt hij onder meer: 'Het Humanistisch Verbond heeft een mooie slogan die mijn moeder op het lijf is geschreven: "Geloof je ook meer in het leven vóór de dood?" Dat staat voor: pak je kansen in het hier-en-nu, wees je bewust van dit moment en maak er wat van, realiseer je plannen, maak ze af, houd niet halverwege op.' Omdat Alexander Pechtold herhaaldelijk in interviews onze campagneslogan gebruikt hebben we hem gevraagd mee te werken aan de radiospot voor de campagne. Hiermee heeft hij ingestemd.

27/3 **Nederlands Dagblad** schrijft in de rubriek 'Wat gebeurde er' over 27 maart 1932. Op die dag probeert de SDAP zich tijdens het 31^e partijcongres te ontdoen van de 'fakkellisten'. De fakkellisten bestonden uit onder anderen Jacques de Kadt, Frank van de Goes en P.J. Schmidt. Zij vonden dat de partij haar marxistische beginselen verzaakte en zich te weinig inzette om het kapitalistisch stelsel omver te werpen. De SDAP op haar beurt vond dat de fakkellisten eigenlijk communisten waren, die binnengedrongen waren in de SDAP. De fakkellisten stapten op en stichtten de OSP, de Onafhankelijke Socialistische Partij, waartoe ook Garnt Stuiveling en Geert van Oorschot (schrijver-uitgever) toe behoorden. In 1935

werd de partij alweer opgeheven. Velen van hen, zo staat in het stukje te lezen, waren later terug te vinden in 'het Humanistisch Verbond, de COC en de PSP.

26/3 **Nieuw Israëlitisch Weekblad** (NIW) interviewt klimaatrelativist Salomon Kroonenberg, die afscheid nam van de TU Delft. Over zijn ouders vertelt hij tijdens het interview dat zij lid waren van het Humanistisch Verbond; 'daar heb ik meer van meegekregen dan van mijn Joodse achtergrond.'

22/3 **AD Amersfoortse Courant**. In de rubriek 'Even vragen aan' een interview met scheidend voorzitter Jan van Eijk, van Amersfoorts Platform Levensbeschouwing en Religie. Hij richtte het platform op en bleef er 15 jaar lang het gezicht van. Aanleiding voor het oprichten ervan was een brandbom in 1994 in de Mevlana Moskee. 'Toen heb ik tegen Henk van Tilburg van het Humanistisch Verbond gezegd: daar moeten we wat mee.' Met als belangrijkste doel het debat en sociale cohesie te bevorderen. De raad heeft veel bereikt: kerken, moskeeën, synagoge en anderen hebben elkaar goed leren kennen. En nu werkt het zelfs door onder middelbare scholieren: tijdens een waardedebat gingen vertegenwoordigers van verschillende scholen met elkaar in debat over de kernwaarden van Amersfoort: vrijheid, vrede, verbondenheid, gelijkheid en duurzaamheid.

19/3 **Nederlands Dagblad**. Onder de kop 'De mens en zijn moraal' bespreekt Tjirk van der Ziel verschillende bladen. Ook tijdschrift HUMAN komt aan bod vanwege het artikel over de perfecte mens. Die staat is te bereiken door *Deep Brain Stimulation* toe te passen. HUMAN wordt uitgegeven door Uitgeverij Boom en het Humanistisch Verbond.

18/3 **AD Haagse Courant**. In Delft wordt na 10 jaar De Brug, een samenwerkingsverband gericht op begeleiding en diensten rond het levenseinde, opgeheven. Het initiatief van

De Brug lag bij Jan Kuipers, lid van het Humanistisch Verbond e.o.

17/3 **Trouw.** In een ingezonden brief gaat doopsgezind theoloog Pieter Post in op een stuk in diezelfde krant over Alexander Pechtold, zie hieronder, waarin hij meldt katholiek gedoopt en in een doopsgezinde kerk getrouwd te zijn, en overweegt lid te worden van het Humanistisch Verbond. Post meent dat Pechtold het katholieke geloof verwart met het doopsgezinde.

15/3 **Trouw.** Het interview met Alexander Pechtold met de kop onze campagnevraag Geloof u ook in het leven vóór de dood? Hierin noemt hij zichzelf een areligieus mens. 'Alleen van dat lidmaatschap van het humanistisch Verbond moet ik nog maar eens werk maken. Dat ik dat nog niet gedaan heb, is wel slap.'

10/3 **Havenloods Groot Vlaardingen.** De Raad van Vlaardingen neemt afscheid van fractievoorzitter van GroenLinks Jack Tsang. Tijdens zijn loopbaan werkte hij onder meer voor het Humanistisch Verbond, waar hij 'beleidsnota's schreef en vrijwilligers begeleidde'. Hij blijft bedrijfstrainer.

9/3 **Trompetter.** Een interview met Luce Bögemann, over het wonder van het schijverschap. Luce is bestuurslid en jarenlang spreker geweest van stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding. Toen zij als uitvaartbegeleider werkte viel deze dienstverlening nog onder het Humanistisch Verbond.

2/3 **Winterswijkse Weekkrant.** Hierin een aankondiging van de uitzending van het programma Kerkinfo. Onder anderen wordt Lotte Kleijn van het Humanistisch Verbond geïnterviewd. Zij is als humanistisch geestelijk verzorger werkzaam in verpleeghuis Pronsweide en zorgcentrum De Berkhof.

Februari

Dossier Waardig Levenseinde

23/2 **Trouw** Plaatst naar aanleiding van burgerinitiatief Uit Vrije Wil een reconstructie van 'het pleidooi voor de zelfdodingspil'. De geschiedenis van de wens voor een zelfgekozen levenseinde begint in 1991 met het essay van Huib Drion, waarin hij pleit voor '(...) een middel om op aanvaardbare wijze uit het leven te stappen (...) tot 9 februari 2010 de aftrap van de NVVE van Voltooid leven. Ook het HV wordt genoemd bij de geschiedenis van 'hulp bij een zelfgekozen levenseinde'.

5/2 **Reformatorisch Dagblad**, bericht onder de kop NVVE: Nieuw debat over doodswens bejaarden, over hun campagne 'Voltooid leven'.

Dossier De Dialoog

De Dialoog een initiatief van het Humanistisch Verbond, COC en Stichting Malaica, beoogt dialogen te organiseren om te praten over seksuele diversiteit, daar waar dat taboe is.

13/2 **Het Parool** schrijft een vervelend stuk over 'Gaybetrokkenheid' van politici, om stemmen te trekken. Tijdens de Dialoogbijeenkomst in het Amsterdamse Bos en Lommer in Podium Mozaïek is Ahmed Marcouch te gast. Het Parool dat zijn bijdrage wat smalend af en dat is jammer. Marcouch pleitte voor 'winkelpleinen met een regenboog, een sticker, een speciale boekhandel, pleinen kortom die uitstralen: ik mag er zijn'. Op 10/2 een aankondiging van deze bijeenkomst in **4 edities van de Echo** en in **het Parool** en op 3/2 in **Westerpost Slotervaart**.

Berichten over afdelingsbijeenkomsten/-evenementen

26/2 **Meppeler Courant**. Ron Muyzer, voorzitter van afdeling Fryslân, 'neemt u mee op een reis door de westerse geschiedenis. Hij laat u zien hoe standpunten en gezichtspunten in de loop

der eeuwen inhoud hebben gekregen en tot het "humanistische gedachtegoed" zijn uitgekristalliseerd. Ron Muyzer spreekt op uitnodiging van Welzijn Meppel-Westerveld op 10 maart over het humanisme.

In **dezelfde krant** een bericht over de jaarvergadering van afdeling Meppel/Steenwijk. Naast aandacht voor activiteiten van de afdeling ook een verslag over humanistische uitvaartbegeleiding en humanistisch vormingsonderwijs in die regio. Bovendien spreekt Jan Lohuis over de dienstverlening van Humanitas. De Jaarvergadering wordt ook aangekondigd in de **Opregte Steenwijker Courant**.

Stentor Veluws Dagblad. Coen Brummer is te gast bij de afdeling in Ermelo en spreekt vanwege het Darwinjaar over de denkbeelden van Daniel Dennett en Richard Dawkins. Brummer studeert Geschiedenis en Wijsbegeerte aan de Universiteit Utrecht en schreef in 2009 zijn Bachelor's scriptie over de evolutietheorie op grond van bovenstaande denkers.

De Twentsche Courant Tubantia, 7 edities. In Hengelo staat de gesprekscyclus 'Praten over de dood, hoe doe je dat?' op het programma. Deze cyclus is geïnitieerd door het Humanistisch Verbond, Humanitas, Yarden en Stichting Humanistische Uitvaartbegeleiding.

24/1 **De Vierklank**. Prof. Floris Cohen houdt op uitnodiging van de HV-afdeling een lezing getiteld: 'Natuurwetenschap, Verlichting en humanisme: direct verwant of verre familie?' Cohen is hoogleraar vergelijkende geschiedenis van de natuurwetenschap in Utrecht. 'Hoe humanistisch ware Galilei en de zijnen?'

23/2 & 16/2 & 2/2 In de **Groninger Gezinsbode**. een mededeling over Paulien Bats- Fascinerende kunst & Australische gedichten, een tentoonstelling in het Humanistisch Centrum van het HV in Groningen.

17/2 **Zutphense Koerier.** Aankondiging van een ontmoetingsbijeenkomst georganiseerd door de afdeling Zutphen. De muziek, Portugese Fado, wordt verzorgd door Carla Koehorst en Marcel Verheugd.

10/2 **Middelburgse en Veerse Bode.** Lezing door Leen Stout over 'Konstatin Paustovsky (1892-1968); een belangrijk Russisch schrijver uit de vorige eeuw. Ook voor humanisten?'

Gelderlander. Humanistisch Verbond afdeling Arnhem e.o. organiseert een cursus van 6 avonden over Levenskunst en vriendschap, gegeven door Dick Kleinlugtenbelt, aan de hand van klassieke teksten.

Overig nieuws

26/2 **Krant van Gouda.** De Zuidrandflat in Gouda, die in 1975 werd opgericht voor bewoners die lid moesten zijn van het Humanistisch Verbond, is een digitaal systeem aangebracht die ervoor zorgt dat ouderen er langer zelfstandig kunnen blijven wonen. Inmiddels is men niet meer verplicht lid te zijn, wel is het humanistische ideaal van zo lang mogelijk zelfstandig blijven wonen gehandhaafd.

In **Stentor Dagblad Flevoland, 3 edities**, de column van Wim Coster, voormalig voorzitter van het Humanistisch Verbond afdeling Zwolle e.o. In zijn column getiteld 'Rituelen in de zorg', staat de vraag naar de betekenis van humanistische rituelen centraal. Dit thema was het onderwerp van een gelijknamig symposium dat de afdeling organiseerde in samenwerking met de Isala klinieken. Volgens Coster gaat het bij zin- en betekenisgeving in een ziekenhuis, waar vaak behoefte is aan een gesprek met een geestelijk verzorger om greep te krijgen op de nieuwe situatie ook om rituelen. Voor humanisten gaat het 'om de vraag wat helpend kan zijn, maar wel met respect voor het grotere geheel waar de ander ook deel van uitmaakt.' Doel van het symposium was naast het onder de aandacht brengen van humanistische

rituelen, ook verzorgenden te attenderen op hun betekenis voor patiënten, door naast de dagelijkse handelingen ook met hen in gesprek te gaan over wezenlijke zaken.

25/2 **Echo van Horst.** Het herhaald bericht over de activiteiten en diensten van het Humanistisch Verbond afdeling Limburg.

Huizer Courant. Portret van PvdA-wethouder Liesbet Tijhaar. Haar eerste kennismaking met Huizen was toen ze op een zondagmiddag door het christelijke dorp op haar racefiets fietste, net toen de kerk uitkwam. Jaren later vestigde zich in het dorp en kreeg er drie kinderen. Vervolgens werd ze actief in vele besturen en werd wethouder met Kunst en Cultuurbeleid in haar portefeuille. Haar katholieke wortels liet ze los en ze werd lid van het Humanistisch Verbond.

24/2 **Deventer Post.** 20/2 **Stentor Deventer Dagblad.** HV-afdeling Deventer is zeer verheugd over de aanstelling van humanistisch geestelijk verzorger in het Deventer Ziekenhuis. Mevrouw C. Bellers gaat er aan de slag na 15 jaar lobbyen door de afdeling. 'Met de aanstelling van de humanistisch geestelijk verzorger toont het ziekenhuis aan dat ze oog heeft voor de geestelijke behoeften van de grote groep buitenkerkelijken hier in onze regio', aldus Dick Metselaar, voorzitter van HV-Deventer.

23/2 **Noordhollands Dagblad.** Aart Vet, bestuurslid van afdeling Zaanstreek heeft Cor Visser, vanwege zijn grote maatschappelijke betrokkenheid een zilveren HV-speldje uitgereikt. 'Visser was zeer verguld met zijn onderscheiding'.

19/2 **Volzin.** In Volzin verschijnt de verkorte tekst die toenmalig Minister van Justitie Hirsch Ballin uitsprak tijdens de herdenking van de Unie van Utrecht op 25 januari. Een prachtig stuk, waarin hij de mijlpalen opsomt op weg naar godsdienstvrijheid. Eén van de mijlpalen is de vierde, de grondwetswijziging van 1983, waarbij de seculiere levensovertuiging gelijk werd gesteld met

de godsdienstige levensovertuiging en werden de financiële banden tussen de staat en de kerk doorgesneden. Ook het Humanistisch Verbond wordt in de rede van Hirsch Ballin genoemd.

8/12 In **Dagblad van het Noorden, 8 edities**, staat het bericht dat de Servische filosoof Markovic is overleden. Markovic, geboren in 1923 in Belgrado vocht in de Tweede Wereldoorlog onder Tito als Partizaan tegen de Nazi's. Kort na de oorlog nam hij afstand van het Stalinisme, raakte gebrouilleerd met Tito en werd in 1975 met andere kritische hoogleraren van Belgrado geschorst. Hij maakte deel uit van de Praxisgroep, die ijverden voor een humaan, ondogmatisch marxisme. Van 1975-1985 was hij lid van de internationale organisatie van de humanisten, de IHEU, waarvan ook het Humanistisch Verbond lid is. Later behoorde hij samen met Milosevic tot de oprichters van de Socialistische Partij van Servië. Hij bleef Milosevic overigens trouw, ook toen deze zich moest verantwoorden voor oorlogsmisdaden.

3/2 **Veenendaalse Krant.nl** en Hoog en Laag berichten allebei over Lijstduwers van de PvdA. In Veenendaal Ali Groebe-Godwaldt en in Oosterbeek Els van 't Hof-von Nordheim. Beide zijn zij lid van het Humanistisch Verbond.

Januari

Dossier Waardig Levenseinde

15/1 **NRC.Next**. Rein Zunderdorp (vz HV) en Petra de Jong (dir NVVE) reageren met een ingezonden brief op een artikel in NRC.Next van Wubby Luyendijk. Naar aanleiding van de voor die avond aangekondigde documentaire een dodelijk dilemma, merkt zij op dat het Nederlandse publiek 'overladen wordt met documentaires over euthanasie'. Zunderdorp en De Jong menen echter dat deze documentaires een belangrijke en relevante bijdrage leveren aan het debat over een waardig levenseinde.

Dossier Privacy

9/1 **de Volkskrant**. Peter Giessen schrijft naar aanleiding van de bodyscan op Schiphol, voor terrorismebestrijding een kritisch essay over 'privacypreutsheid'. Hij gaat in op de grote kloof tussen organisaties als Bits of Freedom en de burger die veiligheid boven privacy stelt, met het idee niets te verbergen te hebben. Hij vindt dat de argumenten die gebruikt worden door Bits of Freedom vaak vergezocht: 'het aan de macht komen van een naziregime dat dan met één muisklik over al onze gegevens beschikt, of dat hackers onze gezondheidsgegevens doorgegeven aan een potentiële werkgever. Giessen zou voor een dergelijke werkgever niet willen werken. In hetzelfde essay citeert hij Beate Roessler (hij schrijft Beatrice Roesler) die voor het Humanistisch Verbond de Socrateslezing verzorgde. Hij noemt het een 'mooi, principieel verhaal over het belang van privacy. Maar zijn conclusie is: natuurlijk moet er over privacy niet luchtig worden gedaan, maar privacy mag geen synoniem voor gezeur worden. Het gevaar daarvan is dat de risico's die er wel toe doen niet worden gezien. Bijvoorbeeld dat bij massaopslag van gegevens de kans toeneemt op slordigheden en fouten. Of erger dat bij een 'verkeerd risicoprofiel, je bij veiligheidsdiensten als verdachte kan

worden gezien, terwijl je niets strafbaars hebt gedaan.

HUMAN- nieuws

15/1 **de Volkskrant**. Humanisten veroveren zendtijd schrijft Thijs Hartvelt. Hij interviewt Bert Janssens, directeur van HUMAN, de humanistische omroep. Op grond van de onderzoeken die zijn uitgevoerd door Motivaction over de humanistische achterban is de zendtijd door het Commissariaat voor de media fors verhoogd. Het onderzoek toonde aan dat in Nederland 550.000 mensen humanist zijn. Ingangsdatum: 1 september. Televisiezendtijd van 25 naar 58 uur en radiozendtijd van 78 naar 175 uur., Bert Janssens noemt het een 'cadeau' en een 'maatschappelijk signaal'.

Berichten over afdelingsbijeenkomsten/-evenementen

31/1 **Zondagkrant Doetinchem**. Samen de crisis aanpakken, door gezamenlijk de schouders onder de gevolgen van de kredietcrisis te zetten en die dicht bij huis, op kleine schaal aan te pakken. In kerkelijk Centrum de Wingerd vond een bijeenkomst 'Crisis levert het ook wat op' plaats. Vrijwilligers die werkzaam zijn in de (mantel)zorg, of organisaties als de voedselbank, Humanitas en de Zonnebloem praten over de gevolgen van de kredietcrisis: werkloosheid, armoede en financiële problemen. Burgemeester Kaiser hield een inleiding over het ontstaan van de kredietcrisis, de gevolgen voor de economie, de marktwerking en welke verantwoordelijkheden de mensen zelf kunnen nemen.

29/1 **Stentor Veluws Dagblad**, 27/1 **Kontakt**. De Jaarvergadering van afdeling Noordwest-Veluwe staat in het teken van Levenskunst. Humanistisch raadvrouw Alie Kortrijk houdt een inleiding. Een agenda-item is opgenomen in deze krant.

28/1 en 14/1 **Echo van Horst**. Herhaald bericht over de activiteiten en diensten van

het Humanistisch Verbond, afdeling Limburg.

26/1 **Groninger Gezinsbode.**

Aankondiging van een expositie in het gebouw van het Humanistisch Verbond afdeling Groningen: 'Paulien Bats; Fascinerende kunst & Australische gedichten.

13/1 **De Faam.** HV-afdeling Walcheren organiseert op 17 januari een lezing over 'Geluk in Nederland'. Vragen als hoe (on)tevreden bent u en is een groter geluk mogelijk komen aan de orde.

12/1 **Zuidenvelder.** In Hoogeveen vindt op 17 januari een themabijeenkomst plaats over 'nut en onnut van medicatie voor de gezonde mens en andere zaken die in de medische wereld.' Spreker is huisarts Jannes Koetsier.

Uitgelicht

8/1 **Stentor Dagblad Flevoland, 5 edities.** Op 4 februari organiseert Humanistisch Verbond Zwolle en omstreken en de Isalaklinieken een symposium 'Rituelen in de zorg: hoe doe je dat?' Aandacht voor dit thema is nodig. Er is sprake van ontkerkelijking en individualisering. Dat neemt niet weg dat mensen wel behoefte hebben aan rituelen. Dit symposium wil bijdragen aan aandacht voor de behoefte aan een ritueel, het signaleren van deze behoefte, bijvoorbeeld door het verplegend personeel en het ontwikkelen van een 'ritueel op maat', bijvoorbeeld door een humanist(isch geestelijk verzorger). In de Stentor een groot artikel erover.

Overige berichten

11/1 **Trouw.** Op 26 december overleed loyaal en actief Verbondslid Guus den Besten. In Trouw een groot in memoriam. Guus den Besten was leerling van onder anderen Jaap van Praag, één van de oprichters van het Humanistisch Verbond. Frans Dijkstra de auteur van het artikel: 'Discussiëren over levensbeschouwing was zijn lust en zijn leven. Even gedreven vertelde hij over zijn verzameling

strijkijzers, die hij tot museum had verheven. Overal zag hij een verhaal in.'

9/1 **Gooi en Eemlander, 16 edities.**

Joost Prinsen beschrijft zijn tv-moment van het jaar 2009. Prinsen: "Ik vond het zo hoogstaand en ontroerend dat ik er alle momenten die SBS vorige week uit de hoed getoverd heeft voor kado geef. Mijn moment het duurde twee minuten en vijftien seconden, komt uit een documentaire van het 'Humanistisch Verbond' getiteld, 'Soms is liefde eeuwig', (het makkelijkst te bekijken via www.gelukkigoud.nl). Regisseuse Ike Bertels bezocht in hun woonplaats Fort Worth het echtpaar Leo en Tineke Vroman respectievelijk 94 en 88 jaar oud. De dichter /bioloog en zijn vrouw praten over hun leven met elkaar, hun naderende dood en lezen prachtige gedichten voor van eigen hand. Dan tegen het einde komt mijn moment. We zien het echtpaar in hun bejaardentehuis. Leo duwt een karretje met frisdranken en melk en Tineke klopt bij alle kamers aan: 'Goede mogen wat wilt u drinken? Een glaasje limonade met ijs? (...)Dab schenkt haar man een glaasje in, doet er wat ijs bij en roept door de deur iets als "het beste met u hoor". Waarna zij beiden met de kar langzaam verder lopen naar de volgende deur."

Stentor Veluws Dagblad, schrijft over Annie Roos (103) het oudste PvdA-lid. Ze werd in 1938 lid. Daarnaast is ze actief geweest in het Humanistisch Verbond, ze was niet zozeer politiek actief, maar vooral maatschappelijk betrokken, vertelt haar kleindochter.

2/1 in **Nederlands Dagblad** eveneens een artikel over rituelen. Voormalig bisschop en Benedictijner monnik Phillip Bär en filosoof Ger Groot worden erover geïnterviewd. Ger Groot vertelt onder meer dat hij begin jaren '90 door het Humanistisch Verbond werd uitgenodigd, 'omdat ze een probleem hadden. Ze kwamen wel regelmatig bij elkaar, zeiden ze om te praten over Darwin of de *Big Bang*, maar ze misten het rituele element een beetje. Het grote probleem was

uiteraard dat een rite niet bij hamerslag kon worden ingevoerd'.

6/1 **Goudse Post**. Bericht over een actualiteitenprogramma op de lokale televisie. Er wordt onder meer aandacht besteed aan het Humanistisch Verbond.